

INFORME DE LA COMISSIÓ DE COEDUCACIÓ DEL CONSELL ESCOLAR DE LA COMUNITAT VALENCIANA (CECV)

L'Orde 46/2021, de 29 de desembre, de la Conselleria d'Educació Cultura i Esport, per la qual s'aprova el Reglament de funcionament del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana ordena que El Consell Escolar de la Comunitat Valenciana (CECV) és l'òrgan superior consultiu i de participació social en la programació general de l'ensenyança no universitària en la Comunitat Valenciana.

Precisa, també, que el CECV exercirà les seues funcions mitjançant l'emissió de dictàmens, informes i propostes sobre els assumptes determinats pels articles quint, sext i setí del text refós de la Llei de consells escolars de la Comunitat Valenciana. S'entén per informe el document escrit resultat de l'estudi i deliberació de les comissions o dels grups de treball, susceptible de ser presentat a la Comissió Permanent o al Ple, segons corresponga, per al seu estudi, debat i pronunciament.

Així mateix, l'article 38 estableix les *Comissions de treball fixes* entre les quals cal assenyalar la *Comissió de coeducació*, que té les següents funcions:

- 1) *El desenrotllament d'accions coeducatives necessàries per a aconseguir la igualtat de dones i hòmens.*
- 2) *Els criteris bàsics per a les actuacions curriculars en els nivells educatius no universitaris dins del marc de les ensenyances mínimes establides per l'Estat.*
- 3) *El seguiment dels programes educatius per al canvi d'actituds, comportaments, recursos i continguts encaminats a erradicar el sexisme.*
- 4) *La formació del professorat en coeducació.*
- 5) *Els programes d'orientació escolar i professional educatius.*
- 6) *La integració de l'educació afectiu-sexual en els programes curriculars.*
- 7) *Qualsevol altre tema relacionat amb els programes i orientacions didàctiques per a promocionar la igualtat real entre els hòmens i les dones.*

I afegiré que els resultats dels estudis realitzats per les comissions de treball tindran valor informatiu per al CECV i seran posats en coneixement de tots els seus membres. El CECV podrà decidir fer públics estos estudis i la difusió més adequada.

Sobre la base d'este ordenament, la comissió de Coeducació durant este curs 2024-2025 s'ha fixat com a propòsit arregar informació i analitzar els resultats de tres projectes implementats en els cursos anteriors, a saber:

1. PROJECTES D'INNOVACIÓ RELACIONATS AMB PATIS INCLUSIUS2. PROJECTE EUROPEU <i>Women's Legacy</i>.3. PLA DIRECTOR DE COEDUCACIÓ

És important, abans d'abordar la matèria de l'informe, tindre en compte que el sistema educatiu ha de vetlar pel desenrotllament integral de l'alumnat, sense oblidar que també ha d'evitar reproduir models socials que promoguen desigualtats, per la qual cosa és necessari treballar des de tots els àmbits per a promoure i assegurar una educació igualitària, inclusiva i equitativa per a tots i totes.

Per això, la voluntat essencial d'este informe és la de ser un document pràctic de reflexió i de posada en marxa d'accions coeducatives que considerem un suport insubstituïble per a l'assoliment de la igualtat.

La igualtat entre dones i hòmens s'aborda des de rellevants i consolidades normatives, recomanacions i reglamentacions tant nacionals com internacionals. En l'àmbit de l'educació a Espanya, este objectiu apareix en les diferents lleis orgàniques i de manera específica en la llei educativa en vigor (LOMLOE), que promulga un enfocament d'igualtat de gènere a través de la coeducació.

A fi d'abordar el principi d'igualtat entre hòmens i dones de manera enriquidora, plantejem la coeducació com una ferramenta indispensable per a reflexionar sobre el quefer educatiu.

És significativa la quantitat de centres educatius de la nostra Comunitat que ja han posat en marxa projectes que promouen la coeducació amb resultats excel·lents, projectes que han sigut font d'inspiració per a uns altres i que van ser avaluats de manera molt positiva.

És per esta raó que es considera necessari continuar treballant en la planificació i la posada en marxa d'accions coeducatives que possibiliten i faciliten la igualtat entre dones i hòmens. Des d'este principi d'equitat, considerem imprescindible continuar treballant entorn dels següents aspectes:

- La delimitació dels criteris bàsics per a les actuacions curriculars en els nivells educatius no universitaris dins del marc de l'ordenació de les ensenyances mínimes establides.
- El seguiment dels programes educatius per al canvi d'actituds, de comportaments, de recursos i de continguts encaminats a erradicar el sexisme.
- La formació del professorat en coeducació com a principi essencial per a promoure una cultura docent de respecte cap a les diferències individuals ja siguen de gènere, culturals o de qualsevol altra índole.
- Els programes educatius d'orientació escolar i professional.
- Qualsevol altre tema relacionat amb els programes i orientacions didàctiques per a promocionar la igualtat efectiva entre els hòmens i les dones.

Per a finalitzar es planteja una reflexió sobre els resultats obtinguts que es convertixen en el punt de partida per a la posada en marxa de propostes d'acció per als pròxims cursos.

S'adjunta ANNEX amb un estudi estadístic en relació amb la distribució per sexe del professorat en totes les etapes educatives.

1. PROJECTES D'INNOVACIÓ RELACIONATS AMB ELS PATIS COEDUCATIUS DUTS A TERME ENTRE ELS CURSOS 2020-21 I 2023-24

Este informe presenta un extracte dels projectes seleccionats en convocatòries des del 2020 d'acord amb la temàtica que el propi centre assigna al seu projecte.

Les xifres globals amb les quals es treballa en l'informe són les següents:

2020-21: **105** projectes

2021-22: **107** projectes

2022-23: **73** projectes

2023-24: **81** projectes

Quant als aspectes treballats en esta mena de projectes, els centres manifesten haver aconseguit diversos objectius, entre els quals es destaquen:

- El repartiment més igualitari de les zones de pati i dels recursos que afavorix necessàriament la coeducació.
- La millora de la convivència i de la socialització de l'alumnat amb un descens de la conflictivitat en les hores de pati.
- La potenciació de la implicació de l'alumnat en la gestió de les zones del pati i en la cura del material, així com l'enfortiment de la identificació i el sentiment de pertinença al centre.
- La creació de zones de psicomotricitat amb elements bàsics per al desenrotllament psicomotor de l'alumnat.
- La creació de zones de calma que afavorixen el diàleg, la lectura i la gestió emocional de l'alumnat.
- L'impuls de la creativitat amb el desenrotllament d'activitats que l'afavorixen.
- La conscienciació de la importància del reciclatge mitjançant activitats com ara el condicionament dels espais amb materials reciclats.
- La naturalització del pati, l'ampliació de zones d'ombra i la promoció de l'hort escolar, que fan del pati un espai més acollidor i que possibilita el contacte de l'alumnat amb la naturalesa.

Volem manifestar el nostre franc reconeixement a l'esforç i al treball realitzat pels centres en la construcció i implementació d'espais comuns facilitadors de pràctiques igualitàries i coeducatives, ja que considerem que la implementació d'estes iniciatives millora la convivència i la socialització de l'alumnat sense biaix de gènere. Per això, s'acorda continuar impulsant estos projectes. Així mateix es proposa que es tinguin en compte les ajudes econòmiques que per a l'execució d'estos, fora necessària.

2. PROJECTE EUROPEU Women's Legacy

El projecte s'inicia en 2021, mitjançant un projecte europeu Erasmus+ amb socis d'Espanya, d'Itàlia, de Lituània i d'Escòcia, amb una duració de 2 anys. En 2023 este projecte conclou.

A la fi de 2023 es va aprovar un nou projecte, coordinat per la Conselleria d'Educació, Universitats i Ocupació, amb 10 socis de 4 països diferents (Espanya, Lituània, França i Jordània).

Iniciat el projecte es van anar produint renúncies de diferents socis d'este, concretament, UNIVERSITE PARIS 8 VINCENNES SAINTDENIS, ROYAL INSTITUTE FOR INTER-FAITH STUDIESS i GIP-FCIP Académie d'Aix-Marseille, la qual cosa ha suposat que el projecte comptara amb 7 socis d'únicament dos països (Lituània i Espanya).

Atés que es tracta d'un projecte europeu d'associacions estratègiques, es requereix la presència de socis d'almenys 3 països diferents.

A conseqüència de la situació anterior, s'han celebrat diferents reunions entre els socis del projecte amb la finalitat de reemplaçar-los, donada la impossibilitat de poder suplir les tasques i paquets de treball per la resta dels socis a causa de la seua especificitat, vinculada esta a l'àmbit cultural del món àrab i al sistema educatiu francès, respectivament.

Transcorregut un temps sense haver trobat nous socis, es va mantindre una nova reunió amb els socis restants en la qual es va concloure que s'hauria de cancel·lar el conveni del projecte pel fet de no haver pogut suplir als socis que han renunciat i, en conseqüència, al no poder dur a terme els compromisos adquirits en el conveni del projecte firmat.

Encara que el projecte actual no és viable per les raons tècniques indicades, **volem manifestar el nostre reconeixement quant al paper de les dones al llarg de la història en les diferents disciplines i el nostre compromís amb la seua visibilitat en els currículums, en els llibres de text i en la resta dels materials curriculars, per la qual cosa considerem imprescindible la difusió dels materials elaborats, a través de les webs oficials, remarcant el valor cultural, històric i educatiu del projecte.**

3. PLA DIRECTOR DE COEDUCACIÓ

El Pla director de coeducació té com a finalitat ordenar els objectius de la Conselleria d'Educació, Cultura, Universitats i Ocupació respecte a la coeducació, reconèixer la tasca del personal docent, impulsar unes directrius de treball i generalitzar este concepte de manera transversal a tot el sistema educatiu.

Este instrument de treball s'ha elaborat pensant en tota la comunitat educativa i en termes interinstitucionals: professorat, famílies i diverses administracions, ja que el que es treballa a l'aula és necessari que també tinga aplicacions directes fora d'esta.

Els set eixos d'actuació del Pla director de coeducació són els següents:

1. Promoure la formació inicial del professorat tant en graus de Magisteri com en els màsters de Secundària.
2. Formació permanent del professorat, garantint la formació específica i adequada en coeducació per al professorat.
3. Revisar el currículum escolar per a transformar-lo en un verdader currículum coeducatiu.
4. Promoure l'adequació dels materials curriculars
5. Desenrotllar mesures per a fomentar la igualtat d'oportunitats entre dones i hòmens en els òrgans de presa de decisió dels centres educatius.
6. Explicitar accions per a desenrotllar valors democràtics i drets humans.
7. Manifestar la necessitat de col·laborar activament amb la resta de les administracions públiques. Transversalitat

El Pla director de coeducació es va presentar al març de 2018 i, com es reflectix en el propi document, estableix una vigència de 4 anys.

Referent a l'eix 2 d'este Pla, corresponent a la “Formació permanent del professorat” cal subratllar que la Subdirecció General de Formació del Professorat ha oferit diferents accions formatives relacionades, totes elles, amb la igualtat i la convivència.

En concret, durant l'any 2024, s'han oferit 86 accions formatives relacionades amb la coeducació que han possibilitat que 4627 docents es formen en este àmbit.

Així mateix i dins d'esta mateixa oferta formativa es destaca la formació específica per a les persones coordinadores d'igualtat i convivència dels centres educatius

Hem d'assenyalar, a més, les accions formatives relacionades amb el projecte Coeducacentres.

Este projecte l'estan duent a terme al voltant de 40 centres de la Comunitat Valenciana dins del Pla Anual de Formació (PAF).

El projecte Coeducacentres ha tingut vigència fins al curs escolar actual, tal com estableix la Resolució de 7 de juliol de 2023, per la qual es crea la Xarxa Coeducacentres i es regulen els requisits de participació i reconeixement de centres docents adherits en la Comunitat Valenciana durant els cursos 23-24 i 24-25.

Volem manifestar el nostre reconeixement a l'esforç realitzat en la consecució dels objectius proposats i entenem que és imprescindible continuar treballant i potenciant models educatius transformadors que fomenten la igualtat i milloren la convivència, no sols en els centres sinó en tots els estaments de la nostra societat. Per això, considerem necessària l'actualització del Pla director de coeducació amb la proposta de continuar avançant en un model de formació del professorat que desenrotlle dissenys pràctics i estratègies curriculars viables i transformadores que permeten el desenrotllament integral de l'alumnat, així com una continuada avaluació dels resultats dels objectius plantejats.

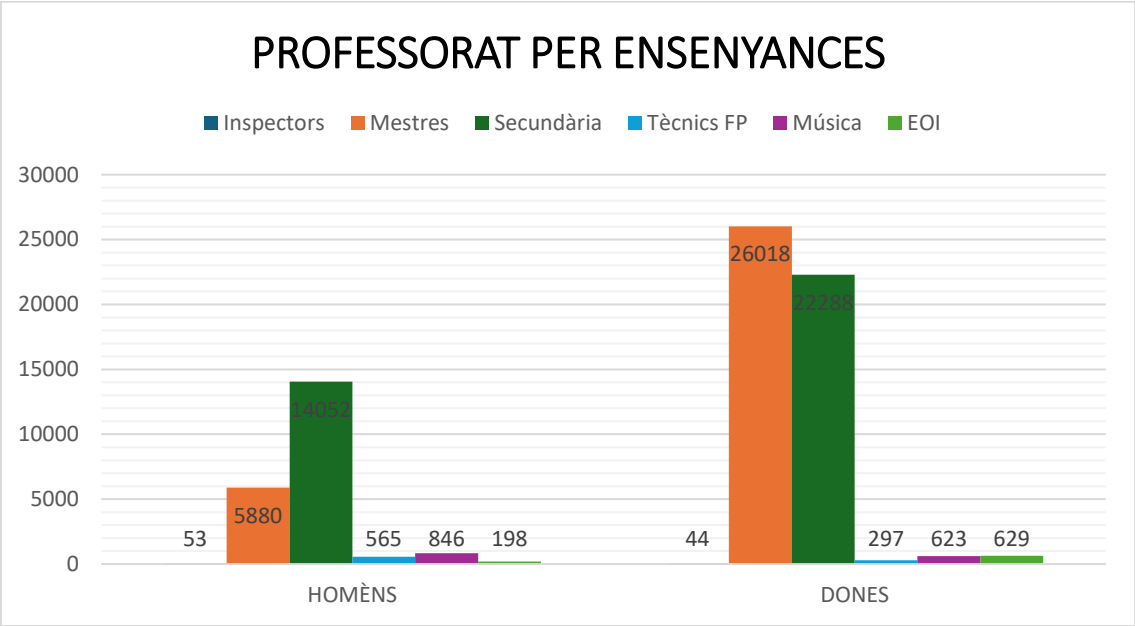
En conseqüència amb els raonaments exposats, la Comissió de Coeducació del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana (CECV) manifesta les següents

PROPOSTES:

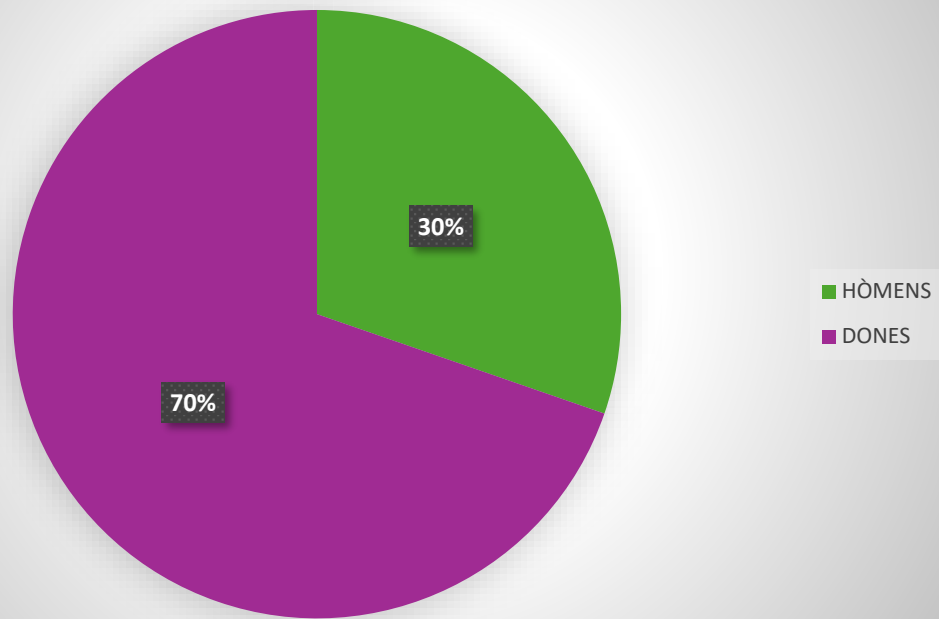
Considerem imperiós i rellevant que les intervencions dels diferents agents educatius i socials es coordinen i complementen entre elles per a augmentar la seua eficàcia. Per això, insistim en la necessitat de la implantació de mesures que beneficien a la totalitat de l'alumnat, independentment de l'entorn en el qual es desenrotlle. Per això, considerem que és necessari continuar treballant en els següents objectius:

- 1. Promoure models de convivència basats en la igualtat.**
- 2. Estimular activament la prevenció de la violència.**
- 3. Impulsar models igualitaris que acullen i valoren la diversitat i les diferències com a element positiu i enriquidor sense que això supose mai ni desigualtat ni discriminació, incloent models que fomenten el desenrotllament integral igualitari tant de dones com d'hòmens.**
- 4. Potenciar la utilització d'espais sense biaix de gènere a través de patis coeducatius.**
- 5. Difondre models i bones pràctiques educatives, compartint habilitats i ferramentes que fomenten relacions igualitàries.**
- 6. Mantindre i incrementar les propostes de formació permanent del professorat en matèria de coeducació.**
- 7. Potenciar les escoles de pares a través dels Consells Escolars de Centre i dels Consells Escolars Municipals.**

ANNEX ESTADÍSTIC

PROFESSORAT TOTAL

TOTAL MESTRES

